

rechtbank

Het CBR, rijbewijzen en de rechter

Het is zowaar gezellig in de rechtszaal. De parketwacht vertelt over die keer dat hij tijdens een dienst in het cellencomplex koffie in zijn oog gesmeten kreeg en de officier verhaalt over een verdachte die van de zenuwen bijna niet uit zijn woorden kwam.

Dan gaat de deur open. De gerechtsbode stapt binnen. „Meneer de politierechter”, zegt hij plechtig. „De verdachte is niet verschenen.” De zoveelste op rij. „Tjongejongejonge”, mompelt rechter Bouke Jansen. Het is wel raak vandaag.

Daardoor is er volop tijd voor gesprekjes tussendoor, maar echt bevredigend is het niet. Verdachten kunnen weliswaar bij verstek veroordeeld worden, maar het liefst neemt de rechter van mens tot mens kennis van de omstandigheden die tot een strafbaar feit hebben geleid.

Jansen enigszins spijtig over een drankrijder die wegblijft: „Ik lees dat hij al veel werkstraffen heeft had. Mogelijk omdat hij financieel slecht bij kas zit, maar dat kan ik nu niet nagaan.”

Het verdachtenbankje blijft een hele tijd leeg. De ene zaak na de andere wordt buiten aanwezigheid van de verdachte afgehandeld, tot eindelijk een 44-jarige Harlinger binnenstapt. Volgens de officier van justitie bestuurde hij vorig jaar tijdens de Visserrijdagen onder invloed een snorfiets. Zelf zei de man tegen de politie dat hij achterop zat, en dat zijn vrouw reed. De rechter: „Hoe zit het nou?” De verdachte moedeloos: „Vier agenten zeggen dat ze mij hebben zien rijden. Ik verlies dit toch meneer.” Officier van Justitie Sierd Eijzenga gaat er dan ook vol in. Hij acht het drankrijden voldoende bewezen en eist een geldboete van 220 euro.

Verdacht: Een Harlinger (44)

**Van: snorfiets rijden onder invloed
Straf: 220 euro boete**

Appeltje eitje, lijkt het, maar dan neemt advocaat Wim Anker het woord. Er is nieuws, zegt hij. Vlak voor de zitting kwam een van zijn kantoorgenoten wapperend met een setje papieren de hal van het gerechtsgebouw binnenrennen. Het gerechtshof in Den Haag deed even tevoren een verrassende uitspraak.

Het oordeelt dat een drankrijder die van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen een

alcoholslot in zijn auto moest laten inbouwen, niet meer strafrechtelijk vervolgd mag worden. Twee keer een straf uitdelen voor hetzelfde feit mag niet, zo luidt het vonnis.

En Anker ziet er een uitweg in voor de Harlinger snorfiets. Die heeft weliswaar geen alcoholslot opgelegd gekregen, maar hij moest zich wel van het CBR psychiatrisch laten keuren. En op grond van de psychiatrische rapportage is hij zijn rijbewijs minstens een jaar kwijt.

Genoeg is genoeg, vindt Anker. Het CBR bestraft zonder dat er een rechter aan te pas komt. Tegen politierechter Jansen: „Het CBR zit de laatste jaren al te vaak op uw stoel. Dat bureau is zo langzamerhand net een octopus die steeds meer macht naar zich toe trekt.” En het is nu aan de rechterlijke macht om ook in de Harlinger snorfiets-zaak een streep te zetten, vindt hij. Wervend: „De uitspraak van het hof is immers glashelder.”

Rechter Jansen hoort het aan. En hij trekt geen streep. „De tentakels van het CBR reiken ver. Maar betekent dat ook dat er geen strafzaak over blijft?” Hij vindt van niet. Eerst moet de Hoge Raad zich nog maar eens over de principekwestie buigen, vindt hij. De rechter geeft de Harlinger daarom gewoon een onvoorwaardelijke boete van 220 euro. En tussen neus en lippen door zegt hij dat al het gesteggel over CBR-maatregelen een vervolg verdient. „Als het tussen bestuursrecht en strafrecht niet lekker loopt, ligt daar een taak voor de wetgever.”

De Harlinger hoeft niet zo nodig in hoger beroep, zegt hij tegen de politierechter. Maar op de gang denkt hij er alweer anders over. Anker: „Dit is een principezaak.” De Harlinger knikt. Ze gaan het uitvechten.